



## Styrets beretning

### 1. Innledning

Med dette legges det fram årsregnskap for Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (heretter NIM) for 2017. Det legges fram et årsregnskap i tråd med økonomiregelverkets bestemmelse pkt. 3.4, og ikke en fullstendig årsrapport, jf. økonomiregelverkets bestemmelse pkt. 2.3.3, jf. lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter § 6. Fyllestgjørende informasjon om virksomheten rapporteres til Stortinget i årsmeldingen for 2017, Dokument nr. 6 (2017-2018). Virksomheten fører regnskap iht. kontantprinsippet.

### 2. Formål

Stortinget vedtok 19. juni 2014 ifm. behandlingen av Innst. 240 S (2013-2014), jf. Dokument 8:32 S (2013-2014) å opprette Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter fra 1. juni 2015, organisatorisk underlagt Stortinget. Lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter av 22.mai 2015 og instruks vedtatt av Stortinget regulerer virksomheten.

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter har som hovedoppgave å overvåke og styrke gjennomføringen av menneskerettighetene i forvaltningen og myndighetsutøvelsen. Institusjonen skal fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig.

### 3. Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.4 og Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Regnskapet gir et dekkende bilde av NIMs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

### 4. Vesentlige forhold

Den samlede ressursbruken ble holdt innenfor godkjent bevilgning.

I 2017 har NIM disponert samlede tildelinger på kr 21.092.000. NIM har regnskapsført utgifter på kr 17.970.881 og har avgitt belastningsfullmakter på til sammen kr 1.956.080, jf. bevilgningsregnskapet og note B. Av mindreforbruket på ca. 1.165.000, søkes 1.030.000,- overført til 2018, jf. beregninger i note B.

NIM har vært operativ med full stab siden september 2016. Institusjonens ledelse består av et styre og en direktør. Styret har det overordnede ansvaret for den nasjonale institusjonens faglige

virksomhet, økonomi og drift, og er oppnevnt av Stortinget jf. § 6. Styret avholdt 8 møter<sup>1</sup> i løpet av 2017.

Institusjonens første direktør for perioden 2016-2022; Petter Wille, tiltrådte 1. januar 2016 etter Stortingets oppnevning den 26. november 2015. Institusjonen har i løpet av 2017 vokst fra 9 faste ansatte og 2 midlertidige stillinger til 16 faste ansatte og 2 midlertidige stillinger.

Dette inkluderer 6 ansatte fra Gáldu, som ble overført til NIM pr. 01.01.2017. I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017 ble det vedtatt at det Kautokeino lokaliserte kompetansesenteret for urfolks rettigheter, Gáldu, skal være en integrert del av NIM fra 1. januar 2017. Integreringen av Gáldu i NIM ble vedtatt på styremøtet 16.02.2016 etter kontakt med Stortingets presidentskap, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), Sametinget og Gáldu. Gáldus bevilgning fra statsbudsjettet fra KMD ble overført fra departementet til NIM.

Forbruket i 2017 er i hovedsak knyttet til løpende lønns- og andre driftsutgifter, utgifter til ny nettside, innkjøp av utstyr og inventar, etablering av ny IT-løsning for begge kontorene, administrative systemer og andre etableringstiltak i Kautokeino.

Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter som er regnskapsført på kapittel 45 beløp seg til kr 12.345.046, jf. note 2. Lønnsandel av driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet for kap. 45 er om lag 58,5 prosent. Det er, i tillegg til lønn og sosiale utgifter, utbetalt kr 425 200 i styrehonorarer.

Den nasjonale institusjonen er samlokalisert med Sivilombudsmannen, og skal iht. Innst. 240 S (2013-2014) være administrativt tilknyttet Sivilombudsmannen. I 2017 har det påløpt utgifter hos Sivilombudsmannen på kr 1.956.080 knyttet til drift av virksomheten, som er regnskapsført hos Sivilombudsmannen, men belastet NIMs bevilgning. Disse utgiftene omfatter bl.a. utgifter til kontorlokaler og IT-løsninger, samt enkelte andre driftsutgifter.

Utbetalinger som er regnskapsført på kapittel 45 til annen drift og investeringer utgjør hhv. kr 5.522.392 og kr 106.437, jf. note 3 og 5.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2017 kr 630.214. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av. Foruten rapportert mellomværende hadde NIM en påløpt leverandørgjeld på kr 381.162 som ikke er betalt og derfor ikke fremkommer som utgift i årsregnskapet, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8. NIM har ikke kapitalposter i statens kapitalregnskap.


---

<sup>1</sup> Dato for møte, antall timer: 24.01.18, 6t; 24.02.18, 6t; 29.03.18, 5t; 21/22.04.18, 4,5t; 30.05.18, 6t; 21.06.18, 5t; 29.09.18, 4t; 07.11.18, 8t.

## Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor for NIM. Årsregnskapet for 2017 er ikke ferdig revidert.  
Revisjonsberetningen antas å foreligge innen utløpet av annet kvartal 2018.

Oslo, 6. mars 2018

  
Åsne Julsrud  
Styreleder

  
Petter F. Wille  
Direktør

## Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

Regnskapet følger kalenderåret

Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret

Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

### Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

### Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser

eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

**Oppstilling av bevilgningsrapportering 2017**

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindreutgift
0045	Driftsutgifter	01			21 092 000	17 970 881	3 121 119
1633	Nettoføring av MVA i staten	01			0	974 520	
<i>Sum utgiftsført</i>					21 092 000	18 945 401	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	52 400	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	1 110 950	
<i>Sum inntektsført</i>					0	1 163 350	

<b>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</b>						<b>17 782 051</b>	
<b>Kapitalkontoer</b>							
60094101	Norges Bank KK/innbetalinger					70 600	
60094102	Norges Bank KK/utbetalinger					-17 630 410	
700080	Endring i mellomværende med statskassen					-222 242	
<i>Sum rapportert</i>						0	

<b>Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)</b>					<b>2017</b>	<b>2016</b>	<b>Endring</b>
700080	Mellomværende med statskassen				-593 205	-370 963	-222 242

\* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

<b>Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter</b>			
<b>Kapittel og post</b>	<b>Overført fra i fjor</b>	<b>Årets tildelinger</b>	<b>Samlet tildeling</b>
4501	492 000	20 600 000	21 092 000

**Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år**

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
4501		3 121 119	-1 956 080	1 165 039				1 165 039	1 030 000	1 030 000
xxxx21	<i>"kan nyttes under post 01"</i>			0				0		
xxxx21				0				0		
xxxx45				0				0		
xxxx45		<i>"kan overføres"</i>			0				0	
xxxx70				0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
xxxx75	<i>"overslagsbevilgning"</i>			0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

\*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

**Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**

Mottatte belastningsfullmakter

Stikkordet «kan overføres»

Stikkordet «kan benyttes under»

Stikkordet «overslagsbevilgning»

**Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)**

Sivilombudsmannen belaster kapittel 45 post 01 for utgifter ifm. samlokalisering og administrative tjenester til Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Innsparing i regnskapsåret som følge av bruk av fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Romertallsvedtak

Mulig overførbart beløp

## Oppstilling av artskontorrapporteringen 2017

	Note	2017	2016
<b>Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet</b>			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
<b>Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet</b>			
Utbetalinger til lønn	2	12 345 046	5 079 885
Andre utbetalinger til drift	3	5 522 392	3 522 995
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		17 867 438	8 602 881
<b>Netto rapporterte driftsutgifter</b>		<b>17 867 438</b>	<b>8 602 881</b>
<b>Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet</b>			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
<b>Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet</b>			
Utbetaling til investeringer	5	106 437	609 382
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	5 272	2 866
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		111 709	612 248
<b>Netto rapporterte investerings- og finansutgifter</b>		<b>111 709</b>	<b>612 248</b>
<b>Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</b>			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	38 265	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		38 265	0
<b>Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</b>			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
<b>Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *</b>			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		22 400	10 689
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 110 950	630 809
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		974 520	805 358
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-158 830	163 860
<b>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</b>		<b>17 782 051</b>	<b>9 378 989</b>

## Oversikt over mellomværende med statskassen \*\*

Eiendeler og gjeld	2017	2016
Fordringer	0	0
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-593 205	-362 698
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	-37 009	-8 265
<b>Sum mellomværende med statskassen</b>	<b>8</b>	<b>-630 214</b>

\* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

\*\* Spesifiser og legg til linjer ved behov.

**Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter****Note 1 Innbetalinger fra drift**

	2017	2016
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<b><i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i></b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
<b><i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i></b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
<b><i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i></b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<i>Andre innbetalinger</i>		
<b><i>Sum andre innbetalinger</i></b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum innbetalinger fra drift</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Note 2 Utbetalinger til lønn

	2017	2016
Lønn	10 672 490	4 151 530
Arbeidsgiveravgift	1 110 950	630 809
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	561 606	297 547
<b>Sum utbetalinger til lønn</b>	<b>12 345 046</b>	<b>5 079 885</b>
<b>Antall årsverk:</b>	14,33	5,31

**\* Nærmere om pensjonskostnader**

*For virksomheter som er omfattet av rundskriv R-118*

Fra og med 1.januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2017 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

*For virksomheter som har betalt pensjonspremie til SPK før 2017 og dermed ikke er omfattet av rundskriv R-118*  
Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2017 er xx,x prosent. Premiesatsen for 2016 var yy,y prosent.

Virksomheter underlagt Stortinget betaler pensjonspremie til SPK fra 2018.

## Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Note 3 Andre utbetalinger til drift

	2017	2016
Husleie	457 713	528 475
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	7 758
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	118 890	39 282
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstysanskaffelser	104 550	158 332
Leie av maskiner, inventar og lignende	397 105	170 899
Kjøp av fremmede tjenester	2 682 101	1 550 319
Reiser og diett	348 291	161 543
Øvrige driftsutgifter	1 413 742	906 387
<b>Sum andre utbetalinger til drift</b>	<b>5 522 392</b>	<b>3 522 995</b>

## Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	2017	2016
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
<b>Sum innbetaling av finansinntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

	2017	2016
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	5 272	2 866
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
<b>Sum utbetaling av finansutgifter</b>	<b>5 272</b>	<b>2 866</b>

## Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	2017	2016
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	106 437	609 382
<b>Sum utbetaling til investeringer</b>	<b>106 437</b>	<b>609 382</b>

	2017	2016
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
<b>Sum utbetaling til kjøp av aksjer</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	2017	2016
Tilfeldige og andre inntekter	38 265	0
<b>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</b>	<b>38 265</b>	<b>0</b>

## Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	2017	2016
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2017	31.12.2017	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-381 162	0	-381 162
Skyldig skattetrekk	-593 205	-593 205	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	-37 009	37 009
Sum	-974 367	-630 214	-344 152
<b>Sum</b>	<b>-974 367</b>	<b>-630 214</b>	<b>-344 152</b>

\* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Aksjer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i	Balanseført verdi i
						selskapet	regnskap*
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
<b>Balanseført verdi 31.12.2017</b>							<b>0</b>

\* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Ved utfylling av note 8, del B skal tall fra selskapets siste avlagte årsregnskap benyttes. Det vil forekomme at selskap som virksomheten har eierandeler i ikke har offentliggjort sitt årsresultat før virksomhetens frist for oversendelse av årsrapport med tilhørende årsregnskap (så snart det foreligger og innen 15. mars). Ved utfylling av noten kan dere benytte tall fra selskapets årsregnskap for året før. Om det ikke benyttes regnskapstall fra siste år bør dette opplyses om i noten.



NORGES NASJONALE INSTITUSJON FOR  
MENNESKERETTIGHETER  
Org. nr.: 914781175

## Riksrevisjonens beretning

Til Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

### Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

#### Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheters årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av ledelseskommmentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2017.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 17 782 051 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheters årsregnskap for 2017 et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2017 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2017, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

#### Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

#### Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

#### Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

## **Uttalelse om øvrige forhold**

### **Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring**

Vi uttaler oss med moderat sikkerhet om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 16.05.2018

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby  
ekspedisjonssjef

Ola Hollum  
avdelingsdirektør

*Dokumentet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur*